

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia .....2008 r.

w sprawie nadania Państwowemu Instytutowi Geologicznemu w Warszawie statusu państwowego instytutu badawczego

Na podstawie art. 12a ust. 5 ustawy z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 159, poz.993) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Państwowemu Instytutowi Geologicznemu z siedzibą w Warszawie, utworzonemu na podstawie uchwały nr 391 Rady Ministrów z dnia 14 maja 1952 r. r. w sprawie utworzenia Instytutu Geologicznego (M.P. Nr A-65, poz.995), który prowadzi działalność naukową od 1919 roku, zwanemu dalej "Instytutem", nadaje się status państwowego instytutu badawczego.

2. Instytut używa nazwy "Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy".

3. Nadzór nad Instytutem sprawuje minister właściwy do spraw środowiska.

§ 2. 1. Przedmiotem działania Instytutu jest:

- 1) prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych z dziedziny nauk o Ziemi, nauk biologicznych i środowiska oraz nauk technicznych polegających w szczególności na:
  - a) działalności geologiczno-poszukiwawczej w zakresie doradztwa naukowego poprzez badanie właściwości ziemi oraz warstw i struktur skalnych,
  - b) opracowywaniu oraz publikowaniu map geologicznych, geofizycznych, geochemicznych, hydrogeologicznych, geologiczno-inżynierskich, geośrodowiskowych i innych służących gospodarce narodowej,
  - c) opracowywaniu regionalnych syntez we wszystkich dziedzinach nauk o Ziemi,
  - d) opracowywaniu perspektyw złożowych i tworzeniu koncepcji poszukiwań złóż kopalin oraz wód podziemnych w nawiązaniu do badań podstawowych, z uwzględnieniem ochrony litosfery, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju,
  - e) badaniu warunków hydrogeologicznych i geologiczno-inżynierskich oraz geoekologicznych na potrzeby budownictwa, gospodarki wodnej oraz zagospodarowania przestrzennego,
  - f) wykonywaniu ocen w zakresie ochrony środowiska i georóżnorodności,
  - g) wykonywaniu ocen warunków składowania odpadów oraz magazynowania substancji użytecznych w strukturach geologicznych,
  - h) wykonywaniu ocen warunków geologicznej sekwestracji dwutlenku węgla i innych gazów cieplarnianych,
  - i) monitorowaniu zagrożeń i katastrof naturalnych, a także ocenie możliwości ich zapobiegania i likwidacji skutków,
  - j) gromadzeniu i opracowywaniu zbiorów oraz kolekcji geologicznych,
  - k) opracowywaniu nowych metod badawczych;
- 2) wykonywanie zadań państwowej służby geologicznej i państwowej służby hydrogeologicznej;
- 3) gromadzenie i tworzenie centralnego księgozbioru geologicznego, publikowanie informacji bibliograficznych;

- 4) upowszechnianie wyników badań naukowych i prac rozwojowych;
- 5) upowszechnianie innych informacji z dziedziny nauk o Ziemi, w tym prowadzenie działalności wystawienniczej;
- 6) współpraca z innymi jednostkami naukowo-badawczymi i instytucjami państwowymi, realizującymi zadania z dziedziny nauk o Ziemi, a także współpraca ze stowarzyszeniem służb geologicznych innych krajów.

2. Do zadań Instytutu należy:

- 1) realizacja ustawowych zadań powierzonych w ramach pełnienia funkcji państwowej służby geologicznej oraz państwowej służby hydrogeologicznej;
- 2) prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych w zakresie nauk o Ziemi;
- 3) upowszechnianie wyników badań naukowych i prac rozwojowych w formie wydawnictw książkowych, publikacji, kursów, konferencji, sympozjów i seminariów naukowych;
- 4) prowadzenie działalności w zakresie doskonalenia metod prowadzenia badań naukowych i prac rozwojowych;
- 5) przekazywanie informacji naukowej i technicznej w zakresie nauk o Ziemi z wykorzystaniem dostępnych sposobów informowania;
- 6) opracowywanie analiz i ocen, w tym dotyczących stanu rozwoju nauki i techniki w zakresie badań dotyczących metod geologii, ich stosowania, a także propozycji wykorzystania w kraju osiągnięć światowych w tym zakresie;
- 7) wykonywanie innych zadań zleconych przez organ nadzorujący.

§ 3. Źródłem finansowania działalności Instytutu są środki finansowe:

- 1) ustalane w ustawach budżetowych na realizację zadań państwowej służby geologicznej i państwowej służby hydrogeologicznej, które to zadania wykonuje Instytut; zaś dysponentem środków budżetowych ustalanych na realizację tych zadań jest minister właściwy do spraw środowiska;
- 2) pozyskiwane przez Instytut na podstawie umów, na realizację zadań państwowej służby geologicznej i państwowej służby hydrogeologicznej ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 3) przyznawane Instytutowi przez ministra właściwego do spraw nauki, na podstawie przepisów o zasadach finansowania nauki;
- 4) uzyskane ze źródeł określonych w przepisach dotyczących warunków i sposobu gospodarki finansowej jednostek badawczo-rozwojowych.

§ 4. W księgach rachunkowych Instytut wyodrębnia ewidencję kosztów ponoszonych na realizację zadań państwowej służby geologicznej i państwowej służby hydrogeologicznej, w sposób umożliwiający rozliczanie otrzymanych środków finansowych z ich dysponentem, oraz ewidencję kosztów ponoszonych na pozostałą działalność.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia dotyczy nadania Państwowemu Instytutowi Geologicznemu w Warszawie statusu państwowego instytutu badawczego. Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie spełnia warunki wymagane ustawą z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 159, poz. 993) stanowiące podstawę do nadania mu przez Radę Ministrów takiego statusu.

Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie (z oddziałami we Wrocławiu, Gdańsku, Sosnowcu, Krakowie, Szczecinie, Kielcach oraz samodzielnymi pracowniami w Lublinie i Poznaniu) jest ustawowym wykonawcą zadań państwowej służby geologicznej i państwowej służby hydrogeologicznej oraz posiada:

- wysoko wykwalifikowaną kadrę pracowników naukowych i technicznych (610 pracowników merytorycznych), w tym 10 profesorów, 24 doktorów habilitowanych i 117 doktorów,
- nowoczesną aparaturę badawczą i laboratoria (w tym laboratorium posiadające Certyfikat Akredytacji Laboratorium Badawczego Polskiego Centrum Akredytacji, a także certyfikaty organizatorów porównań międzynarodowych),
- opracowane i wdrożone nowoczesne metody i procedury badawcze.

Państwowy Instytut Geologiczny w imieniu Skarbu Państwa gromadzi dane geologiczne z terenu całego kraju i prowadzi kluczowe bazy danych (Centralna Baza Danych Geologicznych, MIDAS, Infogeoskarb, Rejestr Obszarów Górniczych, Bank Hydro), współpracuje z ośrodkami geologicznymi w 30 krajach świata. Uczestniczy w programach ramowych Unii Europejskiej oraz w programach Leonardo da Vinci, INTERREG i PHARE. Jest członkiem organizacji zrzeszającej europejskie służby geologiczne - EuroGeoSurveys. Ponadto Instytut posiada Centrum Doskonałości Badań Środowiska Abiotycznego – REA, które integruje działania Instytutu z Europejską Przestrzenią Badawczą.

Państwowy Instytut Geologiczny został utworzony na podstawie uchwały nr 391 Rady Ministrów z dnia 14 maja 1952 r. r. w sprawie utworzenia Instytutu Geologicznego (M.P. Nr A-65, poz.995), prowadzi działalność naukową od 1919 roku, kiedy to został powołany przez Sejm Ustawodawczy Rzeczypospolitej Polskiej. Od początku swego istnienia Państwowy Instytut Geologiczny jest organizacją naukową o zasięgu ogólnokrajowym, której powierzono badania o zasadniczym znaczeniu dla polityki państwa. Jest najstarszą placówką naukową tego rodzaju w Polsce, a zarazem jedyną ustanowioną przez Sejm. Powierzenie Instytutowi sprawowania służby geologicznej

zostało uściślone Rozporządzeniem Prezydenta RP z dnia 24 czerwca 1927 r., a następnie dekretami Prezydentów RP z 31 marca 1938 r. i 3 lutego 1947 r. W Rozporządzeniu Prezydenta RP z 24 czerwca 1927 r. art. 1 głosił: „*Państwowy Instytut Geologiczny jest zakładem naukowo-badawczym, mającym na celu wykonywanie badań geologicznych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb gospodarczych Państwa.*” Jak z tego wynika, Państwowy Instytut Geologiczny jest więc archetypem państwowych instytutów badawczych.

W latach 50-tych ubiegłego stulecia pełnienie służby geologicznej przez Instytut zostało przesłonięte zadaniami wynikającymi z zakresu działania placówek resortowych oraz jednostek badawczo-rozwojowych. Mimo tego, Instytutowi, jako pierwszemu z krajów tzw. Europy Środkowo-Wschodniej, jeszcze przed przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej, społeczność geologiczna przyznała członkostwo w europejskich organizacjach łączących państwowe służby geologiczne: FOREGS (Forum dyrektorów europejskich służb geologicznych) oraz EuroGeoSurveys (organizacja europejskich służb geologicznych).

Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym, **Państwowy Instytut Geologiczny jest ustawowym wykonawcą zadań państwowej służby geologicznej oraz państwowej służby hydrogeologicznej**, na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2005 r. Nr 228, poz.1947, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019, z późn. zm).

Zgodnie ze swym statutem PIG, prowadzi badania budowy geologicznej kraju dla celów rozwoju gospodarki narodowej i ochrony środowiska. Ponadto wykonuje i koordynuje zadania ważne dla planowania i realizacji polityki państwa, mające istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju (np. magazynowanie węglowodorów w strukturach geologicznych), w zakresie gospodarki bogactwami i zasobami naturalnymi, gospodarki wodnej, ochrony środowiska (np. sekwestracja dwutlenku węgla, gospodarka odpadami, monitoring zanieczyszczeń), gospodarki przestrzennej oraz monitoringu środowiska i zapobiegania skutkom klęsk żywiołowych.

Prace powierzonych PIG służb państwowych: geologicznej i hydrogeologicznej są nierozdzielnie związane z badaniami naukowymi (zgodnie z powszechnie uznawaną w Unii Europejskiej definicją działań służb geologicznych przyjętą 10 września 1993 r. w Hanowerze przez FOREGS, z udziałem przedstawiciela PIG). Zgodnie z wspomnianą wyżej definicją, działalność naukowo-badawcza we wszystkich działach nowoczesnej geologii i hydrogeologii, stanowi jedną z podstawowych misji Państwowego Instytutu Geologicznego. W latach 2003 - 2007 w Państwowym Instytucie Geologicznym w skali

roku realizowano około 600 – 750 projektów badawczych. Kilkadziesiąt z nich to projekty międzynarodowe.

Do najważniejszych osiągnięć badawczych Państwowego Instytutu Geologicznego w ostatnich latach należą między innymi: projekt *Paleozoiczna Akrecja Polski (PAP)*, zrealizowany z inicjatywy i pod kierunkiem PIG przez międzynarodowy zespół wykonawców, geologiczno-geofizyczny międzynarodowy projekt *Polonaise'97* dotyczący dolnej skorupy i najwyższego płaszcza Ziemi, wielka synteza badań regionalnych w postaci *Tabeli Stratygraficznej Polski*, wspólne dzieło autorów z różnych ośrodków naukowych pod kierownictwem i z wiodącym udziałem PIG (podobnemu zadaniu o wielkim stopniu szczegółowości, poza Polską, tj. PIG, podołały do tej pory zaledwie dwa inne europejskie kraje – Niemcy i Austria), zbadanie geologicznych warunków ochrony i kształtowania południowego brzegu Bałtyku oraz obszarów ujściowych Odry i Wisły w postaci „*Mapy geodynamicznej strefy brzegowej*”, stanowiącej podstawę dla racjonalnej i efektywnej realizacji „Programu ochrony brzegów morskich” przyjętego przez Sejm RP w 2003 r., badanie struktur solnych pod kątem ich wykorzystania jako podziemnych magazynów ropy naftowej i gazu ziemnego oraz składowisk trudnych do utylizacji odpadów, w tym radioaktywnych, z oryginalną polską koncepcją proekologicznego wykorzystania solanki z ługowania kawern magazynowych (projekt NATO-SPS prowadzony i zakończony pod kierownictwem PIG), opracowanie metodyki projektowania systemu informacyjnego dla potrzeb monitorowania przestrzennego, waloryzacja i ranking złóż węgla brunatnego w Polsce, określenie bazy zasobowej metanu pokładów węgla na obszarze Górnośląskiego Zagłębia Węglowego, Atlas Georóżnorodności Polski, Atlas Geochemiczny Europy, mapa geologiczna Polski w skali 1: 500 000, mapy geologiczne Karpat w skali 1: 200 000, znaczny udział w monumentalnej monografii „*Geology of Central Europe*”, obejmującej budowę i historię geologiczną Francji, Holandii, Belgii, Szwajcarii, Austrii, Niemiec, Danii, Polski, Czech, Słowacji, Litwy, Białorusi i Ukrainy (wydana przez *Geological Society of London* w formie *Special Issue*), (pracownicy PIG są głównymi koordynatorami 4 rozdziałów z 14).

PIG był **jednostką wiodącą** w wielu **unijnych projektach badawczych**: „Wsparcie integracji powołanego przy PIG Centrum Doskonałości Badań Środowiska Abiotycznego „REA” z Europejską Przestrzenią Badawczą” (5. Program Ramowy UE); “Mapa morfotektoniczna Nizżu Europejskiego – „MELA” (6. Program Ramowy UE); Opracowanie i wdrożenie międzynarodowego wielojęzycznego serwisu internetowego dla danych geofizycznych – „GEOMIND” (program eContentplus); Opracowanie założeń geologiczno-przyrodniczych geoparku na pograniczu polsko-litewskim we współpracy

PIG i Litewskiej Służby Geologicznej – „GAJA” (program INTERREG III A TACIS). Uczestniczy też w kilkudziesięciu projektach badawczych UE I NATO.

Pochodną, a zarazem dowodem najwyższych kwalifikacji naukowych kadry Instytutu jest także fakt, że jeden z naukowych periodyków Instytutu, *Geological Quarterly*, jako pierwszy z polskich naukowych czasopism geologicznych, po bardzo wymagającej procedurze kwalifikacyjnej, znalazł się na ogólnoswiatowej tzw. „liście filadelfijskiej”. Wysoki poziom kadry naukowej znajduje także swój wyraz w posiadanych od dziesięcioleci przez Radę Naukową PIG, uprawnieniach do nadawania stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego oraz do wystąpień o nadanie tytułu naukowego profesora. Pracownicy Instytutu licznie uczestniczą w Komitecie Nauk Geologicznych PAN, w radach naukowych placówek badawczych, Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów oraz w wielu międzynarodowych instytucjach, komitetach i inicjatywach badawczych. O szczególnie wysokiej ocenie kadry naukowej Instytutu i jej dorobku badawczego świadczy posiadanie od lat najwyższej kategorii, przyznawanej na podstawie oceny parametrycznej.

Oceniając z kolei działalność wdrożeniową Instytutu oraz upowszechnianie wyników prac i badań, należy uwzględnić specyfikę „produktu geologicznego”. Jest to taki materialny efekt prac i badań geologicznych, który może być bezpośrednio wykorzystany w działalności gospodarczej i może stać się przedmiotem obrotu rynkowego (towarem). Produktem geologicznym jest zarówno mapa, ekspertyza, dokumentacja, jak i opracowanie naukowe, komentowany zestaw danych itp. Tak rozumiane produkty geologiczne dostarczają przesłanek niezbędnych dla działalności władz państwowych, samorządowych oraz przemysłu, organizacji naukowych i społecznych. Można tu wymienić przyznawanie przez właściwe władze koncesji na prowadzenie prac poszukiwawczych, sporządzanie i weryfikację planów zagospodarowania przestrzennego, wykorzystanie dokumentacji geologicznych niezbędnych dla projektowania różnych inwestycji (w tym budowlanych), przedsięwzięcia związane z ochroną środowiska, udostępnianie materiałów skalnych i kolekcji do badań naukowych itd. Oczywiście formą wdrożenia produktów geologicznych jest także udostępnianie przez PIG danych w postaci bilansu zasobów kopalin, prowadzenie rejestru zasobów kopalin oraz obsługa rejestru obszarów górniczych.

Projekt wniosku ministra sprawującego nadzór nad Państwowym Instytutem Geologicznym w sprawie nadania mu statusu państwowego instytutu badawczego wraz z oceną dotychczasowej działalności Instytutu, został uzgodniony z ministrem właściwym do spraw nauki oraz z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 i z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), projekt rozporządzenia został zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Środowiska. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad przedmiotowym projektem w trybie art. 7 wyżej wymienionej ustawy.

Projekt rozporządzenia został zamieszczony w programie prac legislacyjnych Rady Ministrów.

*Opracowano w Departamencie
Instrumentów Środowiskowych*

*Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym.*

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowany akt normatywny

- wszystkie podmioty korzystające z zasobów archiwalnych powierzonych Instytutowi (status PIB wpłynie pozytywnie na stabilizację i jakość usług w tej dziedzinie);
- organa samorządu terytorialnego, geolodzy wojewódzcy i geolodzy powiatowi – wsparcie ich działalności będzie skuteczniejsze;
- władze państwowe, przedsiębiorcy, organizacje naukowe i społeczne w zakresie uzyskiwania wysokiej jakości produktu geologicznego niezbędnego dla ich działalności.

2. Konsultacje społeczne

Zakres rozporządzenia dotyczy działalności badawczo-rozwojowej oraz placówek realizujących prace badawcze jak również podmiotów korzystających z ich wyników. Projekt rozporządzenia został umieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska w celu udostępnienia go wszystkim zainteresowanym podmiotom. Ponadto projekt został przesłany do konsultacji społecznych do zaopiniowania do następujących podmiotów:

- 1) Marszałkowie Województw;
- 2) Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej;
- 3) Główny Inspektor Ochrony Środowiska;
- 4) Wyższy Urząd Górniczy;
- 5) Rada Główna Jednostek Badawczo-Rozwojowych;
- 6) Polska Akademia Nauk;
- 7) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”;
- 8) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 9) Krajowy Związek Pracodawców Branży Geologicznej;
- 10) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych;
- 11) Business Center Club Związku Pracodawców;
- 12) Konfederacja Pracodawców Polskich;
- 13) Polskie Towarzystwo Geologiczne.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Nadanie Państwowemu Instytutowi Geologicznemu statusu państwowego instytutu badawczego nie spowoduje skutków dla budżetu państwa.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Projektowane rozporządzenie przyczyni się do lepszego wykorzystania potencjału pracy ludzkiej w sektorze badań geologicznych, ściślej wiążąc zadania służb państwowych z zadaniami naukowymi

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowane rozporządzenie zwiększy innowacyjność badań i usług w zakresie geologii. Jako państwowy instytut badawczy, Państwowy Instytut Geologiczny będzie skuteczniej wspierał strategiczne cele państwa zwłaszcza w zakresie bezpieczeństwa energetycznego (w tym magazynowania węglowodorów w strukturach geologicznych) i środowiskowego (w tym geozagrożeń i ochrony klimatu). Zwiększenie innowacyjności i nowe wdrożenia przyczynią się do wzmocnienia konkurencyjności polskich przedsiębiorstw, zwłaszcza tych największych, związanych z sektorem paliwowo-energetycznym i surowcowym.

6. Wpływ regulacji na bezpieczeństwo powszechne.

Nadanie Państwowemu Instytutowi Geologicznemu statusu państwowego instytutu badawczego nie spowoduje zmian w zakresie bezpieczeństwa powszechnego.

7. Wpływ regulacji sytuacji i rozwój regionalny kraju

Projektowane rozporządzenie wzmocni organy samorządu terytorialnego w zakresie wykonywania zadań związanych z geologią i gospodarką surowcową, ponadto poprzez większą efektywność i stabilność geologicznych badań terenowych przyczyni się do rozwoju podstaw georóżnorodności i geoturystyki, co będzie miało wpływ na rozwój regionalny

8. Źródła finansowania

Nadanie Państwowemu Instytutowi Geologicznemu statusu państwowego instytutu badawczego nie spowoduje skutków w zakresie źródeł finansowania jego działalności.